

КЫРАҤЫАБАЙ · КЫРГЫТТАРДААХ
ТАЛЫНЫ ТАЛБА ДЬАХТАЛЛАРДААХ

НАМЫЫНА

1992 с. тариллибит улууустаагы дыахтар сэбиэтин сүрүг састааба 1995 сыллаагы дыахталлар конференцияларынан бигэргэтиллибит.

Сэбиэт общественной тарилтэ буолан, бэйэ баратынан үлөлөөбүн быһыытын салайтаран, үлөлөөв кэллэ. Ол да иһин, сэбиэт 15 киһиттэн талыллыбыт буолларына, үлөлөөв нөлбүт састааба манньк:

Сивцева А.П. - председатели солбууааччы, социальный харалта управлениетын начальнига;

Кокарева М.Д. - «Нам» теле-студия режиссера;

Захарова Е.Г. — үлө киһини сүрүнүүр специалиһа;

Гуляева В.И. - дыно хаһаайката, элбөх оро ийэтэ;

Белолобская О.С. — үөрэҕини управлениетын инспектора;

Осипова З.И. - Хамаатта детсадын үлөһитэ;

Кылаева А.Е. - норуот эмиһтэ;

Колесова А.И. - социальный пе-

тырык, Ботун, Уөдэй, I-II Хомуе-таах, Искра, Көбөнү у.д.а.) Мань таһынан, улуус киһинигэр ытыллар Төгүрүк огуоллар опыг ата-стайыгынан, иһики үлө былаан-варын, торумнааһын эбэтэр до-вордуу көрсүһүү курдук ытылыһылар.

2. Улууска нэһиликтэр дыах-талларын сэбиэтэрин иһки арды-ларыгар көрүү конкурстар. Ол курдук, 1998 сылга «Саха дыах-тара - олоду түстөөччи, аһааччы» дин бастыг үлөлөөв дыахтар сэ-биэтин көрүү-конкурса тарилли-битэ. Балаһыанна быһымытынан, көрүү үс группанан смл устата ытылыһыты. Манна дыахталта дыно көргөн отделеһтан (сэб. Ма-карова М.С.) улахан финансовой өйөбүдү ыламмыт, кыайылаах-тарбытын улаханньык үөрдүбүһүгүт-көтүһүһүгүт.

ЧОПЧУ ҮЛӨЛӨРБИТ

Улууустаагы дыахтар сэбиэтин

дата буолар. «Доруобай олох сиэ-рэ - нация инникитэ» Төгүрүк о-стуол тула кэпсэтингэ кыттыбыт социальный педагогтар, ис дыала үлөһиттэрэ, үөрөх, культура, до-руобуйа харыстабылын салаала-рын үлөһиттэрэ, общественной түмсүү салайааччыла - олохто-ох хаһыат нөүгө бэйэлэрин этии-лэрин нэһилиэнньэргэ тиэрпиттэ-рэ.

Улуус дыахталларын сэбиэтэ атын салаалары кытта ыкса сибэ-эһи тутуһан үлөһи сатырар. Ма-на, бэлиэтигэ баарылар үөрдэ-ригэ управлениетын (интар үлө-үө отделеһиэсэһэ Павло-ва А.С.) Ол курдук, сэбиэт управ-ление тарийэр мероприятияла-рыгар арайага суохтук кыттыһан, үлөлөөв кэллэ; эбэтэр, холобура, сэбиэт тарийбит «Кыһы оро - ому-к киргэлэ» диексусионнай көрсү-һүүтүгүт үөрөх салаата са-амай актыбыһынай кыттыһыны-ы-быта.

пит ыалларга ас-танас өттүнэн көмө, дыһан хааччылыы боппу-руостарыгар кэпсэтинии. Малгөх туруктаах ыалларга өйдөтүһүү үлөтэ, ыарахан иһтиилөөх өвөлө-рү кытта оосуола эбэтэр араас ко-миссиялары нөүгө үлөлөһи уон-на араас көрдөһүүлэр (суругунан да, тыһынан да) үгсүүлэр нэһили-энньэттэн кириллэрин, хайа са-танарынан, уталыһаакка быһаар-сыы үлөбит эмиз биер көрүгэ бу-олар.

ТҮМҮКТЭР, САНААЛАР, ЭТИИЛЭР

Биллэн туран, үлөбитигэр итэ-рэстэр, түһүүлэр-тахсыллар суох буолбатахтар. Үлөбит биер итэ-ринэн, сорох нэһиликтэри кытта сөптөөх сибээс олохтоомото бу-олар. Бу биричиннэтэ, биер өттүттэн, социальный боппуруос-тар сыгытык туар кэмнэригэр, административнай органнарга ча-астатк наадыһыттан, киһилэрт-төн практичеһки тирэхтээх, көмүскэллээх буолуу усулуобуй-атыгар - общественной тарилтэ-лэр орооллара намтаан биэри-тиггэн буолуон сөп уонна иһки өттүттэн, сэбиэт инициативата мөлөөн биэрбиттэн.

Общественнай түмсүү — бу биер көрүүлөөхтөр өйдөрүн-сана-аларын холбоон үлөлөһаллэра бу-олар. Үлөлөөв кэлбит бириэмэбит устагытар, биһи: «Общественнай тарилтэ дин туһуу?», «Кини хай-дах дыаһыахтаарый?» дин боп-пуруоска санаабытын ууран, кэп-сэтинэн кэлибит уонна бэйэбит манньк быһаарыы биэриэхпитин баарабит: общественной тарилтэ - бу бэйэ баратынан үлөлөөһин; бэйэни-бэйэ салайыныты; бэйэ тутулуга суох позицияга турууга.

ДЬАХТАЛЛАРЫ СОМОБОЛУУР КҮҮСТЭЭХ

1992 сыллаахха улууска биер үлөһиттөөх ийэ уонна оро көмүсө-һүн отделе тариллибитэ. Бу сылга улууустаагы дыахталлар конферен-циялара ытыллан саага улуус-таагы дыахталлар сэбиэтэрин са-стааба талыллыбыта. Сэбиэт пред-седателиэн Лукина Зоя Ивановна бигэргэтиллибитэ. Улууустаагы дыахталлар сэбиэтэргэ биһиги от-делбит үлөһитигэр сүрүн сүбөһи-нэи уонна көмөлөһөөччүгүнэ буол-бута. Ол курдук, улууска «Дыно көргөн программатын» ылыһытыга дыахтар сэбиэтэ чопчу этиилэри киллэрибитэ.

1994 сыллаахха улуустаагы дыахтар сэбиэтин көмүсөһүн тэр-эһининэн аҕалар конференцияла-ра ытылыһыты. Аҕалар хамсаа-һынына мантан саҕаланан аҕалар орооллорун өвө иһтигитигэр үрдэ-тигэ уонна киһилэр сомоблоһол-лоругар тирэх буолбута.

Нэһиликтэргэ дыахталлар сэ-биэттэре республика правитель-ствотынан ылыһыллар сокуонна-ры, араас чэпчэтиллэри нэһили-энньэргэ тиэрдигэ элбэхтик үлөлөһиттэрэ биһиги отделебит үлөһитигэр улахан көмөлөөх эбит.

Улууустаагы дыахтар сэбиэтэ улууска ытыллар ийэлэргэ, эдэр ыалага, дыно көргөттөргэ анаар мероприятиеларга быһааччы кыттыһан төһүү күөс быһыыты-нан үлөлөөв кэллэ. Отчуоттуур кэм устата улуус дыахталларын сэби-этин көмөтүнөн бары көрөхсөбил-лээх мероприятиелар ытыллы-быттара.

Улууустаагы дыахтар сэбиэтин үлөлөөв кэлбит састааба обще-ственной тарилтэ быһымытынан бэйэте ханнык эмэ уоппуттанна уонна дыахталлары түмэр, сомоб-луур күөс быһымытынан биллэр буолла. Инициатива даһаны дыах-талларга аналлаах общественной тарилтэлэр араас көрүгүнэргэ дыно көргөн политикаһын сайыһнары-га улахан көмөлөөх буолаллара са-арбага суох.

М. МАКАРОВА,
улуус дыахталларын
социальной таһчыһыыа
управлениетын отделеһи
сэбиэдиссэйэ

ДЬАХТАР СЭБИЭТЭ НААДА ДУО

Улууска дыахтар сэбиэтэ на-адатын, эбэтэр наадата суоһун ту-һунан ыһыгытыларбар манньк хо-руйдаатылар:

Протопопова Екатерина Нико-лаевна, Никольская нэһилиэгин дыахталтын кылаабыһыа специа-лиһа:

—Дыахталлар улуустаагы сэ-биэттэре биллиги рынок көмигэр олус наада, саамай көмүскэтэр тар-илтэбитинэн буолар, элбөх өрлө-өх ийэлэргэ, атын да дыахталларга күөс-көмө буолар, тугу билтэти-хпитин киһилэртөн тийэһи ыһы-ахытын сөп, кыаммат ийэлэргэ, дыахталларга чэпчэтиллэри оҕорууга, интэриестэринэн араас кулууптары тарийиһи үлөлөһиэн наада.

Надежда, дыахталта дыноһигэр үлөһит:

—Улууска дыахтар сэбиэтэ ба-ара-суога биллибэт, миһ санаабар, тугу да үлөлөһөтөр. Урукку кө-мигэ сии үлөлөөв испиттэргэ, араас мероприятиелары, көрсүһүүлэри ыһтар этилэр. Баар, кыахтара ти-ийбэтэ буолуо, эбэтэр бэйэлэрин туттаах үлөлөһиттэн мэйэйдэтэн биллибэттэре буолуо.

Пестрикова Альбина Афа-насьевна, улуустаагы библиотека методика:

—Дыахталлар улуустаагы сэ-биэттэре бу сылар усталаһыгар ийэ, дыахтар ортогулар уһуһнаах үлөһи ыһтан кэлиһэр. Мин сана-абар, улуус дыахталларын сэби-этин ороола улахан, наадалаах.

Елена, үө өвөлөөх ийэ:

—Мин санаабар, биллиги кө-мигэ улуустаагы дыахталлар сэби-этэриг наадата суох структура курдук көрөбүт, киһилэр контуру-оллуур, дыаһаар эрэ функцияла-ах курдуктар. Улуус киһинигэр дыахтары, дыно көргөн кытта үлө-һитэр отделеһар элбэхтэр (дыно көргөн отделе, собес, пособие отде-ла о.д.а.) Ону таһынан үбэ-харчы-та суох ханнык даһаны обществен-най да буоллун, үлө барбата бил-лэр. Оһтон нэһиликтэргэ дыахтар сэбиэттэре арайах киһилээх дыа-һалта үлөһиттэригэр күөс-көмө, өйөбүд буолаллара биллэр.

З.И. ЛУКИНА,
улуустаагы дыахтар
сэбиэтин председателэ

В. РЫКУНОВА

АЛМА СЫЛ АЛМЫНАН

Сэбиэт үлөһи иһинэн, дыах-таллар дыноһу, үлөһу эрэ хаайтар-бакка, иллэг бириэмэлэрин сөптөөхтүк, интэриэһинэйдик ту-һаналларыгар, билин-көрүү өттүнөн сайдалларыгар көмөлөөх араас конкурстар, интеллектуаль-най ооннуулар, сыһыалаг ки-һилэргэ эмиз тариллэллэр:

«Абар дьобурдаах саха дыахтара» - улу-ус аһар талааннаах дыахталларын көрсүһүүтэ; дыахталлар хамаан-далара «Брейн-ринг» ооннуууга көрсүһүүлэре; «День святого Ва-лентина» — билиһини бичэһэ; женсоветтар председателлэрин конкурса - манна кыайылаах републикатаагы дыахталлар түмсүүлэрин холбоһугун прези-диумун сыаналаах бөлөһүнөн бө-лиэтэммитэ.

«Дыахтар уонна политика» хаймсханан үлөһэ: араас таһы-лаах быһаардыра - дыахтар кан-дидаттары өйөһүн хампааннаа-тын тарийи; сайдар-үүнэр ыһа-хтаах дыахталлары кытта үлөлөһи (биһигиттөн тирөөһүн тахсыбыт дыахталлар суох буолбатахтар); киһи библиотекара буолбут; «Дыах-тар салайааччы - бөрһөнө, бүтүн, сарсын» дин салайааччы дыах-таллар түмсүн, санаа атастаһы-лаларыгар, дыалабынай дыахталлар кулууптары тарийэр туһунан этии кирбиһэ тынан баран, бу кыһан олоххо кирбэтэ.

Общественнай тарилтэ үлөһи-гэр биер саамай наадалаах мис-тэти ылар-иһитиннэрэр-көрдөрөр информация. Хас биер-дик дыахтарга чугас, күтүүлээх ыалдыт - «Дыноһу» телевизион-най программаны тарийэр бэйэ-бит көрөн-истэн сыаналыы сы-рыттаахтыт.

Рынок сокуоннара олоххо ки-рэр кэмнэригэр, араас соци-альный боппуруостар быһаары-лыһыларыгар, улуустаагы дыахтар сэбиэтэ быһааччы эмиз үлөлөһи кэллэ. Бастатан туран, дыахталлар үлөлөөв буолууларыгар, үлө Ки-һини эбэтэр тарилтэ салайааччыла-рын нөүгө үлө мистэлэрин туру-орсуу, предприниматель дыахтал-лар кредиттэри туруорууларыгар көмөлөһүү, олох араас ыарахаттарыгар түбөс-

алта сыллаах үлөһи-хамнаһын устатыгар, араас таһыһнаах ме-ропритиелары тарийэн даһаны, тарийсэн да кэллэ.

Улууска аан бастаан, Ийэлэр күннэрин (1994 с.) тарийэн ыһы-пыһытынан биһиги бүтүн киһи тутта ахтабыт. Олус тэрэһиннэ-эктик уонна оро көтөбүдүлүүлээх-тик киһи программанан бэлиэтэ-митэ: Герой-ийэлэри чэстэһиһи, улуус киһи туттар үлөһи дыах-талларын бэлиэтигэр үөрүүлээх мийтин уонна элбэх өрлөһөх ийэ-лөргө аналлаах «Күөх уот» тарил-либиттара.

Аҕалар хамсааһыннарыгар республикага бастаһынан улахан түмсөн кэпсэтинини саҕалаа-мыт, научнай-практической кон-ференция тариллэн ытылыһы-ты.

Конференцияга этнопедагог К.С. Чирле, философский наука доктора, профессор Попов Б.Н. уонна Президент дыно көргөн по-литикаһыгар комитетын предсе-датели солбууааччы Бурнашев В.И. кыттыһыны ыданнар, улахан болгоһоту тардыһыттара.

Конференция түмүгүнэн, рес-публикага Ыһыгыры сурук таһа-рылыһытыга, улууска аҕалар түмсүүлэри тариллибитэ.

Улуус дыахталларын ийэ уонна оро көмүскөһи отделеһи сэбиэдис-сэйэ Макарова М.С. биһиги сэби-этиг чилиэнинэн талыллан үлө-һит кэмнэригэр, республика үрдүнэн резонанс ылыт мероп-риятиелары биергэ түмэһи ыһы-пыһыт. «Айылда - алаһа дыноһит» — дыно көргөн хамаандаларын туристической слета; «Сайдам ыал» — дыно көргөн конкурса; «Вайы-лыат тиэрэгэ» — олоһор дыани-уоту көрүү-конкурса у.д.а.

Дыно көргөн политикаһын иһи-нэи сыгытык туар проблеманан генофонд, чэбдик олох пропаган-

УЛӨБИТ ТЭРЭЭИНИЭ

Бастатан туран, сэбиэт струк-турата манньк араарыллыбыта:

1. Иллэг бириэмэни тарийи. Эпидемиологтар: Гуляева В.И., Кы-лаева А.Е.

2. «Дыноһу» телевизионнай анал программаны бэлэмнэһи та-һаарыы, сэбиэт үлөһи сырдыты. Эпидемиологтар: Кокарева М.Д., Захарова Е.Г.

3. «Дыахтар-дыахтарга» дин доруобай олох иһи үлөһи көрүлө-һиһи, Эпидемиологтар: Сивцева А.П., Колесова А.И.

4. Дыно көргөн музей-хоһун көрүү-истэни. Эпидемиологтар: Бело-лобская О.С.

Иккиһинэн, нэһиликтэр дыахталларын сэбиэттэригэр, сы-лын айы үлө сүрүн хаймсхала-рын, календарнай былаһыгары би-һилиһиһи сургуһунан рекоменда-циялар быһымытынан тиэрдиһэллэр. Майы хас биер-ди нэһиликкэ тиэрдин - сэбиэт чилиэннэргэ - кураторлар эбэһи-нэстэре. Нэһиликтэри кытта үлө былаһнаахтык уонна ситимнээх-тик барарын сөптөөхтүк хааччы-ан кэлбит бу дыахталлар көниги иһки сылга, көккэ биричиннэлэри-нэн тохтогуллан хааллылар.

Мань таһынан, улуустаагы дыахталлар сэбиэттэре сүрүнүүр-координационнай киһи быһыытынан, үлөһи хаймс-халарын ыһааһа, бу:

1. Нэһиликтэргэ тахсыы бэр-эздэһини, семинарлар, консуль-тациялар уонна нэһиликтэр дыахталларын уопсай муһахта-рыгар кыттыһыны ылыы. Бу семинарларга сокуоннары быһаарыы, ырытыы, сүрүн проблемаларга санаа атастаһытын формаларын туттабыт. Манньк көрсүһүүлэр үгө нэһиликтэргэ хастыы да төгүл тариллиһылар (Модут, Ха-

Улахан юбилейдаах, үгүс политическай-экономическай, культурнай уларыйылардаах, сөбүгөр ситиһиллэрдөөх сылы түмүктээтибит, аны саҥа үйө саҥаланар сылын боруотун атыллаатыбыт.

Хамадаттатаабы «Түһүлгэ» сыһыалаҥ киинигэр ааспыт сыл устата ытыллыбыт 115 араас мероприятие 10 тыһ. тахса киһи сырытта. Маньнаха үлөбүт улууспут уонна нэһилиэкпит 200 сыллаах юбилейдарыгар ананна. Сыһыалаҥ киинин билигин коллективин саастааба уларыйбакка үлө-лөбүтө былырын лоп курдук 10 сылын туолан, 11-с сылбытыгар үктөнөн үлэли сылдаабыт.

Саамай үгүс кыттааччылаах, элбэх сыраны,

Мальцев) көмөтүнэн Надежда Макарова тэрийэн оҥордо.

Туох барыта ааттаах-суоллаах буолар. Ол сиэринэн представлениебытын «Үйө эридьиэһин үөрүүлэх юбилейа, Саҥа дьыллаах салаллар саргылаах кизэһэтэ» диян ааттаабыһыт. Манна кыргыттыны ылбыттар: «инопланетянар», пирамида туруорар физкультурниктар, 15 урукку союзнай республикалар бэрэстэбиттэллэрэ, рокердар, ырыаһыттар, үгкүүһүттэр. Пластмасса айыллыбыт сылын бөлөһөр «Малаанья» эр дьон муода театра араас целлофантан, пластмассаттан оҥоруллубут таһаһы тиктэв, ону кэтэн дьон үөрүүтүн-сөбүүтүн үксэттилер. Рокердар бөлөхтөрө сценага мотоцикльнан сүүрдөн тахсыбыттар, 15 союзнай республикалар былаахтарын туппут 30 киһи шестиве оҥорбуттара. «Тачанка» үгкүү, спортивнай пирамида толоруллубуттара уруккуну санатан дьон сүрүн долгутулар.

З.П. Винокуров аатынак музыкальнай оскуола нэһилиэктээри филиалын преподавателлэрэ С.З. Бурнашева, О.И. Попова уонна Н.И. Лобашева 70-с сыллар үгкүүлэригэр доҕуһолдаммыт кууччалны ырыаларынан популярри оҥорон үһү буолан тахсан ыллаабыттар соһучу үөрүү буолла. Нэһилиэкпитигэр убаастанар дьон Л.Е. Охлопкова, О.И. Новгородова, С.И. Замятина, А.Д. Никитина, Л.А. Андросова рокерды таһаан-симанан кириэн аныгылы хамсаанылары оҥорбуттарын көрөн кирилэр билигин да эдэрдин эрчимнээхтэрин биһирээтибит.

Хамадатта кулуубун Саҥа дьыллаабыт представление тарттан Н. СИВНЕН коллоһа

билигини-көрүүнү, үбү-харчыны, тэрээһин үлэни эрэбит мероприятиеларын «Ырыа кытыла-99», республикатаабы сахалыы эстрадалы ырыалары толороочулар (трио уонна дуэт) инкис конкурстара, юбилейдаабы ыһаахпыт уонна Саҥа дьыллаабыт

Феминизм идеята син биэр коммунизм идеятын курдук Россияра арҕаа дойдудартан кэлбитэ. Арҕааны феминизм үөскүөүттэн күн бүгүңүгэр дьэри бастатан туран быраабы көмүскүүр хамсааһын буоларынан дьахтары арааччылыыр смаллаах-соруктаах.

Бу хамсааһын күөмчүлүүр күүһүнэн эр киһиттэн тутулууга суох бэйэтин өйүгүн олоһор кыахтаах дьахталлар буолаллар.

Россияда бу сүүрэни революция иннинэ сайдыылаах, көңүл санаалаах культурнай-революционнай эйгэ дьахталлар (З. Гиппиус, М. Спиридонова) киллэрээччи буолбуттара. Ол гына баран бу салоннай феминизм дьахталлар киһигэр арагаларын өйөбүлүн ылбатаҕа. Ол оннугар 1917 с. саҥалаан революционнай хамсааһын биэр сүрүн көрүңүнэн буолбут практической феминизм (Коллонтай, Землячка) Советскай былаас олугун уурсааччынан буолбуттара. Биллэрин курдук хайа да бэйэлээх кэрэ идея биһиги тон буорбуттар топ гына түстөһүнэ токуруйар, тостор идэлээх. Ол курдук батталтан тахсан, атаҕастабыттан араасхан, эр дьонун тон бырааптанар сырдык ыра арыах дьахтары астынарбыта, үгүс өттө үөскүүр-төрүүр эбээһинэһин умнубакка туран үтүмэн үлэ үөһүгөр көлүлүбүтэ. Дьахтар - ийэ, иитээччи, аал уотун арааччылааччы оруола умнуллан барбыта. Оҕотун дьаһаһыла, детсад, оскуола иттигигэр биэриһинэн күгүрдэммыта. Бу көмгө дьахтар хамсааһынныан дьарыктанар общественной-политической тэрилтэлэр идеологическай смаллаах-соруктаах этилэр.

Бүгүңү уустук усулбууһаах олохлутугар хайа тутулууга олоһорбут, тугу тутарбыт биллибэт көмгигэр, дьахтар хамсааһына туох суолунан барарын, ханнык сыалы тутуһарын, туох күүстөрүгө тирэнэрин быһаарсар, көпсөтөр көм кэллэ быһыылаах. Ошон бу буолаары турар улуус дьахталларын конференцияларыгар саҥа санаалары истиэһин, сүүрээннэри киллэриһин.

В. ГУЛЯЕВА

КИМ ОЛУС БАБАЛААХ - ОЛ ДЬАРЫКТААХ

Улууска үлэ рынога республикада уонна биһиги улууспутугар уолсай экономикай балаһыанньа сабыдыалыттан үөскүүр. Табаары оҥорон таһаарааччылар үпкэ-харчыга ыарахан балаһыанньаалаахтара нэһилиэһин дьарыктаах буолуутун кытта ыкса сибээстээх.

Ааспыт 1999 сылга Намнаабы дьарыктаах буолуу Киинигэр 738 киһи учуокка турбута, кинилэртэн 302 дьахталлар. Бу дьонтон 177-тэ үлэҕэ кирибэтэ, ол иһигэр 81 дьахтар. Үлэ көрдөөччү ыччат ахсаана 290 киһи этэ. Кинилэртэн 140 кыыс буолла, 1998 сыл түмүгүнэн 240 киһи этэ, онтон 108-на кыыс. 1999 сылга 49 ыччат үлэҕэ кирибэтэ, онтон 15-һэ кыыс.

Икки сыл анараа өттүгэр дьарыктаах буолуу Киинигэр учуокка турбут дьондортон үксүлэрэ дьахталлар эбит буоллактарына, кэлин икки сылга үлэлиир саастаах уонна үлэтэ суох эр дьоннор ахсааннара элбэх буолар буолла. Манна кэлин икки сылга бюджетнай тэрилтэлэргэ штаты сарбыйыы арыаабыта, үлэлиир дьон ахсааннара туруктаах буолбута улахан оруоллаһа.

Дьарыктаах буолуу Киини учуокка турбут дьон сылаабы улуус дьаһалтатынан уонна республикатаабы дьарыктаах буолуу Департаментынан биэргэтиллибит Программа быһыытынан үлэлиир. Үлэ көрдөөччүлэри условно 2 категорияга араартыаха сөп: активнэ үлэ көрдөөччүлэр уонна пособие ыларга иттириэстээх дьон. Үлэтэ суох дьоннорго пособие анал статус эрэ бирилиннэринэ анаар.

Дьарыктаах буолуу үлэ көрдөөччү уонна үлэ биэрээччи икки ардыларыгар посредник быһыытынан буолар.

Ааспыт сылга Намнаабы «Эрэл» үөрэтэр комбинакка 257 киһи үөрэннэ. Кинилэртэн 114 киһи дьарыктаах буолуу Киинин направлениетынан босхо үөрэннилэр. Үөрэммит 257 киһиттэн 131 дьахтар, 220 ыччат, 8 инбэлиит. Атын улуустартан

ДЬАХТАР ОЛОХХО МИЭСТЭТЭ

24 киһи кэлэн үөрөннилэр. Республикада дьарыктаах буолуу тэрилтэлэригэр кэлин икки сылга регистрацилламмыт үлэ көрдөөччүлэртэн 1998 с. - 38,2%, 1999 с. - 45,4% -нара тыа сиригэр олохтоохторо буолбуттара, тыа сиригэр үлэ мистотин тэрийигэ ыарахаттар баалларын көрдөрөр. Ол да иһин, ааспыт сылга республика да, улуус да салалталарынан дьэ көргөн экономикай сайыннарына үгүс үлэ ытыллына.

Бу ыарахан көмгэ тыа сиригэр дьоннор олоһор биэрбэккэ, бэйэлэрин подообнай хаһаайыстыбаларын ханатан, дохот киллэриин, туруктаах экономикалаах дьэ көргөн буолалларын өйдөөтүлөр.

Тыа сиригэр бэйэ хаһаайыстыбатын тутуу улахан социаль-экономикай функциялардаах. Бастакытынан, пенсионер күн аайы бэйэтин кыаһынан дьэ көргөн үлэтигэр көмөлөһөр буоллагына, киһи обществода уонна дьэ көргөн буолалларын үрдүүр.

Иккиһинэн, бу үлэҕэ дьэ көргөн ордолор кыттар буоллактарына, кэлин тыа сиригэр үлэтигэр сыһыаннаах үлэти дьон ахсаана көрдөөччүлэргэ түртү буолуон сөп.

Үсүһүнэн, маньнык кыра хаһаайыстыбалартан кэлин тыа хаһаайыстыбатын производствота араас көрүңүнэн сайдыан сөп. Итиннэ таһынан, тыа сиригэр социальнай инфраструктура эйгэтин көнөтүгэ үлэлиэххэ эмиз сөп. Кэлин сылларга нэһилиэһин дьэ араас өгөнү оҥоруу ахсаана эбиллэбэтэ.

Түмүктэн эттэххэ, хас бирдии киһи бэйэтэ олоххо активнайдык кыттан, баар балаһыанньаны учуоттаан, дьарыктаах буоларга бэйэтэ дьулуһуохтаах.

Е.Г. ЗАХАРОВА, дьарыктаах буолуу Киини сүрүннүүр специалиһа, улуустары дьахталлар сөбүлүүтэрин чилиэһэ

Чичэйи үбүккүөххэ, үөдүккүөххэ, үксэбиэххэ

ЫАЛ — ЫЧЧАТЫНАН, КУЛУУП — ИЧЧИТИНЭН

представление буолулар. Бу истатыйа Саҥа дьыллаабы представление хайдах быһыылаах ытыллыбытын туһунан арааччыларга уонна биэр идэлээхтөрүбүтүгэр билиһиннэрэр баҕалаахпыт.

Нэһилиэкпит дьонно бэйэлэрэ олус көхтөөхтөр, ону сэргэ сүрдээх ирдэбиллээхтэр, аны туран тус бэйэлэринэн кытталларын сөбүлүүллэр. Ол да иһин буолуога, сылын аайы кыттааччы ахсаана элбэн, эбиллэ турар. Холобура, былырын маньнык бырааһыныкка 70-ча киһи кыттыбыт эбит буоллагына, бийылгы представление испитһок быһыытынан 81 киһи кыттыны ылла. Онтон 13-һэ дьэ көргөттөр: Светлана, Семен Новгородовтар, Степанида, Иван Бурнашевтар, Валентина, Владимир Сокольниковтар, Екатерина, Алексей Саввиновтар, бырааттыы Николай, Ньургун, Михаил Жирковтар, Надежда, Михаил Макаровтар ода. Саамай эдэр кыттааччыбыт 17 саастаах буолла, онтон саамай кырдьааспыт 53-һа. Былырыннык көргөн-нарҕа В.В. Мухин 60 сааһыгар сылдьан барбах цыганскай үгкүүгө кыттыбыта.

Саҥа дьыллаабы бырааһыныктыгы хайдах ыттар туһунан 1,5-2 ый иһинтэн элбэх идеялардаах, фантазиялаах, активист дьоннорбутун маньнык сөбүлэспиттэ. Кинилэр идеяларын, баҕа санааларын истэн баран, онтон талан ылабыт (манна кирилэр этиилэрин үксүн көриэтэ ылынабыт) уонна сценарий суруйар бөлөххө салайабыт. Ол курдук бийылгы представление сценарийын үс киһи - Любовь Алексеевна Андросова, Борис Михайлович Васильев уонна Антонина Алексеевна суруйдуттар. Кирилэргэ сөбүлэтинэн орто оскуола историяда учуутала Иван Касьянович Васильев буолбута. Төрө дьэтэргит, бу представлениега 100 сыллаах историйны хаһан сүрүн сыһыппараларын ылан көпсөүтибит, көрдөрдүбүт.

Ханнык барыар мероприятие улахан оруолу художник-оформитель уонна сценографист ылаһалар. Биһиги онук таллаһаах дьоннорбутун киһи туттан ааттыбыт: Степанида Захаровна Бурнашевани, Руслан Афанасевичи. Уруккута физкультурта учуутала Варвара Ивановна Бурнашева представлениега спортивнай пирамиданы туруоран бөлөһүтэ. Өрүү буоларын курдук үгкүүлэр, ырыаларынан хамсаанылары Любовь Алексеевна Андросова туруорда. Онтон ырыаларынан кизэргэтинни «Хатыҥчаан» студия (сал. Гаврил

Аны туран 70-с сыллар бөлөхтөрүгэр очко-тоҕу популярнай артистары пародиялаан көрдөрдүбүт. Манна Аль Бано уонна Роккино Пауэр италиянскай дуэты А. Кривогорницына уонна Володя Уодай, Демис Руссоһы В. Индеев, «Бони М» бөлөһү Д. Колесова, А. Охлопкова, С. Аргунова уонна М. Жирков идэлээх артистартан итэрһэ суох үгүктэр доҕурдаахтарын биллэрдилэр. 20-с сыллары санатар «Тачанка» үгкүү бу представление биэр чаҕылхай нүөмэриһэн буолла.

Николай Габышев салайааччылаах инопланетянар (Т. Протопопова, Т. Гаврильева) оруолларын олус итэриһилээхтик толорон хамсаана, саһаран-иһэрэн сибээстээн истилэр. Ол быһыыгар ведущайдар В. Сокольников, Н. Посельская, Б. Васильев көрдөөччүлэргэ араас көрдөөх, бириэстээх ооньнуулары ыттылар.

Биһиги көмөлөһөөччүлөрүбүт, саамай активнай дьоммут барахсаттар көстүүмүрүн бэйэлэрэ оҥотон, булуун кэлбитэригэр өссө төгүд ис сүрэхпитигэр олус астына уонна сөҕө-махтайа санаатыбыт. Представлениебит түмүгэр музыка Урдүкү оскуолатын үөрэнээччитэ Рена Макарова ситгезаторынан классическай айымньыны ооньноон дьонугар-сэргэтигэр күндү бөлөһи оҥордо.

Урукку сылларга кафены өрүүтүн тохсунньу 1 күндүгэр үлэлэтэр эбит буоллаҕына быһыл Надежда Макарова көүлүлэһиннэн «Чамалиһа» түмүү кыргыттар кафе-барыныргити үлэлэттилер. Ошон бийылгы представлениебытын кизэ 8 чаастан саҥалаан баран 11 чаас иннинэ түмүктээбиппит, ол кизэ лоп курдук 11 чааска таһырдыа кулууппут иннигэр харыйа тула мустан Морuos орһиһору уонна Хаарчанааны көрсөн баран фейерверк ыппыһыт.

Дьоммут-сэргэбит, ыалдыттарбыт доһуһа сыһыаммыт, оонь оҥотт-көрүлээбит Саҥа дьыллаабы бырааһыныктыгытыгар харчы ис биэрэн көмөлөспүт, представлениебытыгар кыттыбыт бары дьоммутугар махтабыт мунгура суох. Кинилэргэ орто дойдуга баар дьолу-соргуу, үтүөнү-кэрэни баһаран туран иһикитин даһаны биһигини өйүөххүт, күүс-көмө уонна тирэх буолуоххүт диян биэ эрэнэбит.

«Түһүлгэ» сыһыалаҥ киинин коллектива

Программа ТВ с 7-го по 13-ое февраля

Понедельник, 7 февраля

ОРТ
09.00 Новости.
09.15 «Нежный яд». Сериал
10.15 Пока все дома
10.45 Как это было
11.20 Вкусные истории
11.30 Сериал «Новые приключения Синдбада»
12.00 Новости
12.10 Телеканал «Добрый день»
12.55 «Знаю!» - «Несчастный случай»
14.30 «Вместе»
15.00 Новости
15.20 Мультсериал «Охотники за привидениями»
15.45 Что до как
16.00 Звездный час
16.25 «...До шестнадцати и старше»
17.00 «Нежный яд». Сериал
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 «С легким паром!» В гостях у Михаила Евдокимова
18.45 «Ералаш»
18.55 Мы и время
19.45 Погода
19.50 «Девушки с характером». Сериал
20.45 «Спокойной ночи, малыши!»
21.00 Время
21.40 Сериал «Секретные материалы»
23.20 «Взгляд»
00.00 Новости
00.25 Детектив «Убийство на память»

РТР
06.30-09.20 «Доброе утро, Россия!»
07.00, 08.00, 09.00 Вести
08.15 «Дежурная часть»
09.20 «Квантовая медицина»
09.30 «Арена - спорт»
10.00 «Квантовая медицина»
10.10 «Цыганка». Телесериал
10.55 «Лето нашей тайны»
11.45 Мультфильм
12.00 Русское лото
12.40 Мультфильм
12.50 «Квантовая медицина»
13.00 Вести
13.25 «Город женщин»
14.10 «Антонелла». Телесериал
15.00 «Дикий ангел». Телесериал
15.45 Мультфильм
16.00 «Магазин на диване»
16.30 «Секретные агенты»
Мультсериал
17.00 Вести
17.20 Башня
ЯКУТСК
18.10 Фильм-детям.
18.20 «Сериал». Встреча с народным артистом России, засл. артистом Якутии А.И.Кузнецовым.
Канал «Россия»
19.00 Вести
ЯКУТСК
19.30 «Саха сира-Якутия»
19.50 Реклама
20.00 Чемпионат России по вольной борьбе
20.55 Муз.антракт.
Канал «Россия»
21.00 Вести
21.45 Мелодрама «Умереть, чтобы жить»
00.15 «Спорт + ТВ»
00.45 «Дежурная часть»
01.00 Вести
01.30 «Магазин на диване»
3-я программа, Канал «Россия»
18.05 Сериал «Жара в Лос-Анджелесе - II»
19.30 «Петербургские тайны». Телесериал.
20.25 Сиреневый туман

Вторник, 8 февраля

06.00 «Доброе утро»
09.00 Новости
09.15 «Нежный яд». Сериал
10.15 Дженгльмен-шоу
10.45 Конькобежный спорт. Чемпионат мира
11.30 Сериал «Новые приключения Синдбада»
12.00 Новости
12.15 «Добрый день»
13.00 «Знаю!». «Побег». 1-я серия.
14.30 Программа «Вместе»
15.00 Новости
15.20 Мультсериал «Охотники за привидениями»
15.45 «Возможно все!»
16.00 Юные гладиаторы в программе «Царь горы»
16.25 «...До шестнадцати и старше»
17.00 «Нежный яд». Сериал
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Планета КВН
18.45 Здесь и сейчас
18.55 Иду тебя
19.45 Погода
19.50 «Девушки с характером». Сериал
20.45 «Спокойной ночи, малыши!»
21.00 «Время»
21.50 Комедия «Опасно для жизни!»
23.30 «Помню...Люблю...»

00.00 Новости

РТР
06.30-09.20 «Доброе утро, Россия!»
07.00, 08.00, 09.00 Вести
08.15 «Дежурная часть»
08.29 Промо
09.20 «Гомеопатия и здоровье»
09.30 «Арена - спорт»
10.00 «Гомеопатия и здоровье»
10.10 «Цыганка». Телесериал
10.55 «Лето нашей тайны»
11.50 «Первая зима». Мультфильм
12.00 Мой XX век
12.25 Телеспешназ
12.50 «Гомеопатия и здоровье»
13.00 Вести
13.25 «Город женщин»
14.10 «Антонелла». Телесериал
15.00 «Дикий ангел». Телесериал
15.50 Мультфильм
16.00 «Магазин на диване»
16.30 «Секретные агенты»
Мультсериал
17.00 Вести
17.20 Башня
ЯКУТСК
18.10 «Туолба»
18.40 «Дароубуйа»
19.00 Вести
ЯКУТСК
19.30 «Саха сира-Якутия»
20.00 «Якутия «Век XX»
20.30 Тыя сира
20.55 Видеозарисовка
Канал «Россия»
21.00 Вести
21.45 Комедия «В погоне за миллионом»
23.45 «К-2» Представляет
00.45 «Дежурная часть»
01.00 Вести
01.30 «Магазин на диване»
3-я программа, Канал «Россия»
18.05 «Жара в Лос-Анджелесе-II»
19.30 «Петербургские тайны»
Телесериал
20.25 «Полный Модерн»

Среда, 9 февраля

ОРТ
06.00 «Доброе утро»
09.00 Новости
09.15 «Нежный яд»
10.15 Планета КВН
10.45 Иду тебя
11.30 «Новые приключения Синдбада»
12.00 Новости
12.15 «Добрый день»
12.50 «Знаю!». «Побег». 2-я серия
14.30 «Вместе»
15.00 Новости
15.20 Мультсериал «Охотники за привидениями»
15.45 Классная компания
16.00 Зов джунглей
16.25 «...До шестнадцати и старше»
17.00 «Нежный яд»
18.00 Новости (с сурдопереводом)
18.15 Маски-шоу
18.45 Здесь и сейчас
18.55 Человек и закон
19.45 Погода
19.50 «Девушки с характером»
20.45 «Спокойной ночи, малыши!»
21.00 Время
21.50 Комедия «Бе алиби»
23.30 «Цивилизация»
00.05 Новости

РТР
06.30-09.20 «Доброе утро, Россия!»
07.00, 08.00, 09.00 Вести
08.15 «Дежурная часть»
08.29 Промо
09.20 «Квантовая медицина»
09.30 «Арена - спорт»
10.00 «Квантовая медицина»
10.10 «Цыганка»
11.00 «Лето нашей тайны»
11.50 «Крот и зонтик». Мультфильм
12.00 Мой XX век
12.25 Телеспешназ
12.50 «Квантовая медицина»
13.00 Вести
13.25 «Город женщин»
14.10 «Антонелла»
15.00 «Дикий ангел»
15.50 «Крот и жванка». Мультфильм
16.00 «Магазин на диване»
16.30 Мультфильмы
17.00 Вести
17.20 Башня
18.05 «Жара в Лос-Анджелесе-II»
19.00 Вести
ЯКУТСК
19.30 «Саха сира-Якутия»
19.50 Реклама
20.00 «ТВ-Спорт»
20.20 «Кам»
20.40 «Признание веков». I часть
Канал «Россия»
21.00 Вести
21.45 Драма «Президент и его женщина»
23.30 «Мода+ТВ»
00.45 «Дежурная часть»
01.00 Вести
01.30 «Магазин на диване»
3-я программа, Канал «Россия»
19.30 «Петербургские тайны»
20.25 Сам себе режиссер

Четверг, 10 февраля

ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро»
09.00 Новости.
09.15 «Нежный яд»
10.15 Маски-шоу.
10.45 «Человек и закон»
11.30 «Новые приключения Синдбада»
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день»
12.50 «Знаю!» - возвращаются.
Дело N 9. «Свидетель»
14.30 Программа «Вместе»
15.00 Новости.
15.20 Мультфильм «Охотники за привидениями»
15.45 Семь бед - один ответ.
16.00 Программа «100%»
16.25 «...До шестнадцати и старше»
17.00 «Нежный яд»
18.00 Новости (с сурдопереводом).
18.15 «Каламбур»
Юмористический журнал.
18.45 Здесь и сейчас.
18.55 Процесс.
19.45 Погода.
19.50 «Девушки с характером»
20.45 «Спокойной ночи, малыши!»
21.00 Время. Информационный канал.
21.50 Премьера - 2000. Ирина Розанова и Владимир Грамматиков в музыкальной комедии «Привет от Чарли-трубочки»
23.20 Премьера программы «Посмотри»
23.50 Новости. До 00.05

РТР
06.30-09.20 «Доброе утро, Россия!»
07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 Телеспешназ: «Дежурная часть»
08.29 Промо.
09.20 «Гомеопатия и здоровье»
09.30 «Арена - спорт». Тележурнал.
10.00 «Гомеопатия и здоровье»
10.10 «Цыганка»
10.55 «Коварный обольститель»
Художественный фильм (Индия). 1-я серия.
12.00 Мой XX век.
12.25 Телеспешназ.
12.50 «Гомеопатия и здоровье»
13.00 Вести.
13.25 «Город женщин»
Информационно-развлекательный тележурнал для женщин.
14.10 «Антонелла»
15.00 «Дикий ангел»
15.50 «Про всех на свете»
Мультфильм.
16.00 «Магазин на диване»
16.20 «Медицинский вестник»
16.30 «Как казаки в хоккей играли»
«Петушок и солнышко»
Мультфильмы.
17.00 Вести.
17.20 Башня.
ЯКУТСК
18.10 Научный потенциал Якутского Государственного университета.
18.30 «Служба 02»
18.40 Встречи в янских улусах.
Канал «Россия»
19.00 Вести.

ЯКУТСК
19.30 «Саха сира-Якутия»
20.00 «62-я параллель»
20.30 «Признание веков». II часть.
20.55 Видеозарисовка
Канал «Россия»
21.00 Вести.
21.45 Мелодрама «Прощение»
23.35 «Кино + ТВ»
00.45 Телеспешназ: «Дежурная часть»
01.00 Вести.
01.30 Гарничая десятка.
02.25 «Магазин на диване»
3-я программа, Канал «Россия»
18.05 «Жара в Лос-Анджелесе - II»
19.30 «Петербургские тайны». Теле
20.25 «Клуб - Белый попугай».

Пятница, 11 февраля

ОРТ
06.00 Телеканал «Доброе утро»
09.00 Новости.
09.15 «Нежный яд»
10.15 «Каламбур»
10.45 Процесс.
11.30 «Новые приключения Синдбада»
12.00 Новости.
12.15 Телеканал «Добрый день»
12.55 «Знаю!» - возвращаются.
Дело N 10. «Ответный удар». 1-я серия
14.30 Программа «Вместе»
15.00 Новости.
15.20 Чингизхук и все, все, все... в приключенческом фильме «Прерий»
17.00 «Нежный яд»
18.00 Новости (с сурдопереводом).
18.15 Дженгльмен-шоу.
18.45 Здесь и сейчас.
19.00 Документальный детектив.

«Черная метка» Сильвестра. Дело 1998 года»
19.30 Вкусные истории.
19.45 Поле чудес.
20.45 «Спокойной ночи, малыши!»
21.00 Время.
21.50 Детектив «Кризис личности»
23.40 «Эх, Семеновна!»
00.20 Новости.
00.35 Рутгер Хауэр в триллере «Страна отцов». До 02.25

РТР
06.30-09.20 «Доброе утро, Россия!»
07.00, 08.00, 09.00 Вести.
08.15 Телеспешназ: «Дежурная часть»
08.29 Промо.
08.35 «Тысяча и один день»
09.20 «Квантовая медицина»
09.30 «Арена - спорт». Тележурнал.
10.00 «Квантовая медицина»
10.10 «Цыганка». (Аргентина).
11.00 «Коварный обольститель»
Художественный фильм (Индия).
12.00 Мой XX век.
12.25 Телеспешназ.
12.50 «Квантовая медицина»
13.00 Вести.
13.20 «Операция улыбка»
Документальный фильм.
14.00 «Кавардах». Мультфильм.
14.10 «Антонелла»
15.00 «Дикий ангел»
16.00 «Магазин на диване»
16.25 «Диалоги о рыбалке»
17.00 Вести.
17.20 Акуна матата.

ЯКУТСК
18.05 «Лих». Дела сердечные.
18.30 Туруктаах дыао карган-туруктаах общество...

Канал «Россия»
19.00 Вести.

ЯКУТСК
19.30 «Саха сира-Якутия»
Информ. программа.
20.00 «Да не оскудеет рука дающего». Акция милосердия в пользу домов - интернатов.
20.40 «Дорогу осилит идущий»
Канал «Россия»
21.00 Вести.
ЯКУТСК
21.45 Время кино. Сергей Бодров(младший) и Вячеслав Бутусов в фильме «Брат»
23.35 «Панорама недели»
Тележурнал.
00.45 Телеспешназ: «Дежурная часть»
01.00 Вести.
01.30 «Магазин на диване» До 01.45
3-я программа, Канал «Россия»
18.05 «Жара в Лос-Анджелесе - II»
19.30 Агата Кристи. Пуаро.
«Грабление в миллион долларов»
20.25 «Городок»

Суббота, 12 февраля

ОРТ
06.00 Новости.
08.15 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
08.30 «Все путешествия команды Кусто». «Осьминожек, осьминожек»
09.20 Веселые истории в журнале «Ералаш»
09.40 «Играй, гармонь любимая!»
10.10 «Смак»
10.30 «Поле чудес»
11.30 «Утренняя почта»
12.00 Дневной киносеанс. Владимир Зельдин и Георгий Бурков в фильме «Добраки»
13.50 В мире животных.
14.30 История одного шедевра. Русский музей.
15.00 Новости.
15.10 «Тема»
15.55 Найди свою любовь в новой программе ОРТ «Седьмое чувство»
16.40 Ирина Купченко в авторской программе Э.Рязанова «Бабье лето»
17.20 Следствие ведут игроки в новой программе «Детектив-шоу»
18.00 Новости (с сурдопереводом).
18.10 Веселые истории в журнале «Ералаш»
18.30 Угадайка.
19.10 «Открытые комедии» Том Ханкс берет след в фильме «Террор и Хук»
21.00 Авторская программа Сергея Доренко.
22.10 Погода.
22.20 «Китайский городской»
23.10 Песня года.
00.00 Коллекция Первого канала. Клинт Иствуд в боевике «Внезапный удар»
РТР
08.00 «Как крот раздобыл себе штанишки». Мультфильм.
08.15 «Золотые часы»
Художественный фильм для детей.
09.30 «Почта РТР»
10.00 «Доброе утро, страна!»
10.35 «Сто к одному»
11.25 Сам себе режиссер.
11.55 «Друзья»

12.25 «Эх, дороги...»
12.40 «Золотой ключ». Квартирная лотерея.
13.00 Вести.
13.20 Федерация.
14.00 Дневной сеанс. Елена Драпеко, Леа Пригунов и Леонид Куравлев в мелодраме «Безотцовщина»
15.35 «Том и Джерри». (США).
16.05 Телеспешназ.
16.35 «Дежурная часть»
17.05 «На Здоровье!» Ток-шоу.

ЯКУТСК
18.00 Программа передач.
18.05 «Сардана» программа.
18.40 Реклама.
18.50 «Дальний Восток»
19.20 Правовой канал.
19.45 Молодежный ТелеКанал.
20.10 «Я и фауна моя»
20.40 «Тон»
Канал «Россия»
21.00 Вести.
21.45 Фильм недели. Игорь Бочков, Виктор Раков и Лариса Удовиченко в авантюрной трагикомедии «Барханов и его телохранитель»
00.00 Последний сеанс. Триллер «Карнозавр» (США). До 01.25
3-я программа, Канал «Россия»
18.00 Моя семья.
19.00 «Два рояля». Музыкально-развлекательная программа.
19.55 «Аншлаг» и К. До 21.00

Воскресенье, 13 февраля

ОРТ
08.00 Новости.
08.10 «Служу России!»
08.40 Вкусные истории.
08.50 «Дисней-клуб»: «Гуфи и его команда»
09.20 Утренняя звезда.
10.10 «Негустые заметки» Дм.Крылова.
10.30 Пока все дома.
11.00 Семейная комедия «Альф»
11.30 Здоровье.
12.00 Дневной киносеанс. Лидия Смирнова в комедии «Дача»
14.00 Клуб путешественников.
14.40 История одного шедевра. Русский музей.
15.00 Новости.
15.10 Приключенческий «Горец»
«Пациент N 7»
16.00 Умницы и умники.
16.25 «Дисней-клуб»: «101 далматинец»
16.50 «Дисней-клуб»: «Новые приключения Винни-Пуха»
17.15 Как это было. Хоккейная суперсерия СССР-Канада. 1972 год.
17.55 Анна Козакова в программе «Жанские истории»
18.25 «Смехопанорама» Евгения Петросяна.
19.00 «Невзоров». Телевизионная программа.
20.00 КВН - 2000.
22.05 Информационная программа с П.Шереметом.
23.00 Погода.
23.05 Век кино. Клану Ривз в фильме Франсиса Коппола «Дракула Брэма Стокера».

РТР
06.00 «Служу Отечеству!»
08.25 «Пала, мама, я - спортивная семья»
09.20 «Устами младенца»
Телеигра.
09.55 Доброе утро, страна!
ЯКУТСК
10.30 Программа передач.
10.35 «Бизончик»
11.05 «ТУНИГУК»
11.30 Итоги Всероссийского совещания работников образования. «Круглый стол»
Канал «Россия»
12.00 Русское лото.
12.40 «Крот и автомобиль»
Мультфильм.
13.00 Вести.
13.20 Парламентский час.
14.05 «Старая квартира». 90-е годы.
15.05 Диалоги о животных.
16.05 «Закон и порядок». (США).
17.00 Документальное кино. «Свет ого звезды»
18.00 «Перед «Зеркалом»
18.20 Кинотеатр «Россия». Борис Щербаков, Татьяна Васильева, Лариса Удовиченко в комедии «Жених из Майами»
20.00 Зеркало.
21.00 Мировой кинопроект-2000. «Библия». «Соломон». 2-я серия
22.40 Праздничный концерт, посвященный 11-летию ГУБОП.
00.00 Элитное кино. Михаил Козаков и Евгений Стеблов в фильме «Ужин в четыре руки»
3-я программа, Канал «Россия»
10.30 «Аншлаг» и К.
11.30 «Ретро-городок». До 12.00

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

И. СИВЦЕВ, А. АЛЕКСЕЕВ
коллекторы

ҮРДҮК ТЭРЭЭНИННЭЭХ,
ҮГҮС КЫТТААЧЧЫЛААХ

Тохсунньу 29-30 күнүгүгүр турнир удуус кинигэр бири дойдулаахпыт, Норуоттар икки ардыларынаагы кылаастаах спорт маастара, ССРС Сэбилленилээх Күүстөрүн үс төгүллээх чемпиона, Норуоттар икки ардыларынаагы турнирлар кыайылаахтара, икки призера, ССРС чемпионатын боруонса медалиста Инокентий Зырянов сүрдүк кэрэнигэр үөрэнээччилэр II-с республиканскай турнирда буолан ааста.

Бу улахан түһүлсө Чурапчы, Амма, Уус-Алдан, Хаҥалас, Нам, Дьокуускай куорат 220 эдэр бөрөстөрү күүстөрүн холостулар.

Турнирга Инокентий Зырянов көргөнэ Татьяна Николаевна, улахан уолу Серена, адыһы Татьяна, балта Людмила, бырааттара Максим, Николай ода аймахтара, баастагы тренеры, турнир кылаабынай судьуйача Федот Соловьев, Чурапчыга үөрөмүт сылларынаагы тренеры Константин Постников, биригэ эрчиллибит, күрэхтэнип үлээһиннээх Европа 2, ССРС 5 төгүллээх чемпиона, спорт үтүөлээх маастара Василий Гоголев, Россия чемпиона Владимир Керемьев ода, ыалдьыттарынан буоллулар.

Икки күннээх эрийсиһилээх күрэхтэнилэр түмүктэригэр биригэстөөх миисталары үлээһинилэр: 29 кг. Колесов Вана (Партизан), Софронов Кеша (Нам), Флегонтов Вова (Чурапчы), 32 кг. Басманов Петья (Дьокуускай), Филиппов Петья (СГУ секцията), Беллев Владик (Чурапчы), 35 кг. Замязин Сергей (Нам), Протопопов Никита (II Хомуस्ताах), Прокопьев Жора (Уус-Алдан), 38 кг. Захаров Миша (Уус-Алдан), Рожкин Илья (Дьокуускай), Данилов Айаал (Хатырык), 42 кг. Игнатъев Семен (Хатырык), Петров Кеша (Чурапчы), Ефремов Слава (Хаҥалас), 45 кг. Борисов Сааша (Уус-Алдан), Гаврильев Вася (Хаҥалас), Иванов Сергей (Партизан), Инокентий Зырянов тустубут ыһааһыгыгар 48 кг. Балаганский Юра (Нам), Винокуров Федя (Нам), Колесов Максим (Уус-Алдан), 52 кг. Старостин Юра (Чурапчы), Семенов Вадим (Модут), Харбин Борис (Дьокуускай), 57 кг. Слепцов Валерий (Дьокуускай), Иванов Ариан (Чурапчы), Васильев Кирилл (Нам), 63 кг. Керемьев Валерий (Дьокуускай), Макаров Дима (Чурапчы), Корнилов Сааша (Партизан), 69 кг. Тихонов Жора (Хаҥалас), Артемьев Сергей (Нам), Охлопков Андрей (Хамаратта).

Бизирдилээн күрэхтэһини ЭНСИЭЛИ хочотун эдэр бөрөстөрү түөрт кыһыл көмүс, биэс үрүгү көмүс, биэс боруонса мэтээллэр хаһаайчыларынан буоллулар, ордук бэлэмнээхтэрин көрдөрүлөр. Уе олимпиеһи, түөрт спорт үтүөлээх маастарын, 350 спорт маастарын бэлэмнээбит Чурапчытаагы оро спортнай оскуолатын интиллааччыларын көрдөрүлөрө бу сырыгыга сөмөй. Кинилэр бири кыһыл көмүс, үс үрүгү көмүс, икки боруонса мэтээллэринэн наараадаланылар. Урдук кылаастаах тустууктарынан аатырбыт Уус-Алдан улуунун эдэр бөрөстөрө икки үрүгү көмүс уонна икки боруонса мэтээллээх күрэхтэһини түмүктэтилар.

Нам сэлэниһэтин тустуук уолаттара икки кыһыл көмүс, үс үрүгү көмүс, бири боруонса мэтээллээхтөр. Партизан тустууктара бири үрүгү көмүс, икки боруонса мэтээликөн наараадаланылар. Хатырык эдэр бөрөстөрө бири кыһыл көмүс, бири боруонса мэтээллэринэн бэлэтиһилэр. Итин таһыман Модут уонна II Хомуस्ताах уолаттара биригэ үрүгү көмүс, Хамаратта тустууга бири боруонса мэтээли ыллылар. Көбөкөн, Аппааны, Бөтүг, Уэдэй, I Хомуस्ताах, Таастаах эдэр бөрөстөрө балаача тахсылаахтык киириэтилар.

Турнирга үрдүк көрдөрүүлэри ситиһиптир биригэстээн тустууктар анал биригэстээн наараадаланылар. Кинилэр ортолорутар Басманов Петья (Дьокуускай), Захаров Миша (Уус-Алдан), Колесов Вана (Партизан), Софронов Кеша (Нам), Флегонтов Вова (Чурапчы), Слепцов Валерий (Дьокуускай), Старостин Юра (Чурапчы), Балаганский Юра (Нам), Семенов Вадим (Модут), Новгородов Радий (Таастаах) ода. бааллар.

Саха сиригэр конултустууну сайыннарыт Д.П. Коркин соратнига, Чурапчы оро спортнай оскуолатын көнүл тустууга урукку тренеры Константин Постников күрэхтэһилэр үрдүк тэрэһиннээхтик ыһааһылыгытартан бары кыттааччылар, судьуйалар, ыалдьыттар уонна көрөөччүлэр астымыгытарын бэлэтиһтэ. Урдук таһымнаах күрэхтэһини кытыбыт ороло оскуола бөрөстөхэй экзаменарын ситиһилээхтик аспыттарынан эттэ. Нам сириттэн Ким Марков, Семен Дмитриев, Николай Гоголев, Николай Алексеев, Максим Тихонов, Николай Габшнев, Инокентий Зырянов ода, көнүл тустуу чулуу маастардарын чаархай суолларын бүтүгү эдэр бөрөстөр салгыахтаахтарынан

өссө төгүл санатта. Турниры тэрийээччилэргэ, кыттааччыларга, ыалдьыттарга уонна көрөөччүлэргэ махтал тылларын анааста. Кинилэргэ туйгуу доруобуяны, ситиһилэри баарда.

Турнир бири үөрүүлээх түгэнигэр улуус дьаһалтатын баһылыга А.Н. Ядрев Намнаагы оро спортнай оскуолатын директоругар С.Ф. Алексеева үөрэх минисгэригэ биригэ УАЗ-фургон массыынатын күлүүһүн туттарыыта буолла.

Күрэхтэһини түмүктэнигэр Инокентий Зырянов адыһы Татьяна Николаевна дьиз көргөттөр ааттарыттан Инокентий Зырянов сүрдүк кэрэнигэр көнүл тустууга ыһааһылыгыт II-с республиканскай турнир үрдүк тэрэһиннээхтик, хатыһылаахтык барытын, маньык турниры сыллата ыһтар наадагы бэлэтиһтэ. Кини күрэхтэһини тэрийбиттэргэ, спонсордарга махтал тылларыт эттэ.

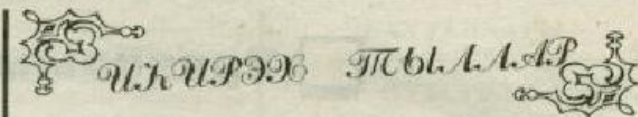
Комментатор Александр Васильев-Көрдүгөн күрэхтэһини уонна кыттааччылары сэрэхтик сырдатан биригэбили ылла.

Инокентий Зырянов биригэһигэр II-с республиканскай турнир тэрийэр комиссията (пред. А.Н. Ядрев) күрэхтэһини спонсордарга махталын биллэрдэ. Кинилэр ортолоругар бааллар: Уэдэй нэбиллигин дьаһалтата (баһ. М.Д. Соловьев), «Уэдэй» баһынай хаһаайстыбата (баһ. В.Г. Рожкин), I Хомуस्ताах нэһ. УПХ ГУП «Нам» (Д.Ф. Алексеев), 18 №-дээх Намнаагы государственнай баһаарнай сулууста (П.А. Зырянов), П.И. Слепцов (чаһынай предприниматель), улуус дьаһалтатын ычачка отдела (А.И. Соловьев), ИДьУО (М.М. Павлов), Искра нэбиллигин дьаһалтата (В.В. Ядрев), «Быһан» АО (Р.Е. Окопков), Сербан (С.С. Спиридонов), Судьай Дьогоссо (предприниматель), «Киргэ» Намнаагы ювелирнай сыах (М.Г. Местников), «Экзотика» маһаһына (Д.С. Обутова).

Тэрийэр комиссия I №-дээх Намнаагы орто политехническай оскуола административтар уонна коллективтар чуолаан завуч В.И. Тимофеева, физкультура учууталыгар В.Г. Ядревка уонна завуч А.С. Попова махтал тылларын эттэ.

Тыһагар Инокентий Зырянов көргөнэ Татьяна Николаевна турнир үрдүк таһымнаахтык барытын, үөрэнээчи уолаттар бэлэмнэрэ үрдүгүн, орто дойдуттан эрдэ барар дьылдыламыт көргөнү төрөбүт дойдутун дьонно чулуу тустууктарын өйдүү-саныы сылдьалларыттан үөрбүтүн иһитиннэрдэ. Күрэхтэһинигэ колбиттэргэ бары үтүөнү, ситиһилэри баарда.

В. СЫРОМЯТНИКОВ

Күндү табаарыстытын, убаастыыр ыалдьытын, аймахпытын СЕМЕНОВ НИКОЛАЙ ДАНИЛОВИЧЫ 50 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүгүнэн истиг тылбытынан эрдэлибит!

Дьонго-сөргөдө биһирэтэр, киһиэхэ куруутун көмөлөһөр, үчүгэйгэр баарар майгыдааххыттан астынабыт, кини туттабыт.

Эһиэхэ сир үрдүгэр баар бары үтүөнү, көрөнү, чэгиэн-чэбдик доруобуяны, оҕолорунг — Лика, С. Радаана, Данил, Стасик махталларын, сизинэриг — Дуолан, Айсен, Атур тапталларын, чугас дойдотторунг убаастабыллынан араначчыланан дьол-сөргү арыстаах, тапталлаах көргөнтүн Дарья Петровнаһың өссө уһунук олороргог.

Куличкиннар

Күндү саҥаһытын, үлэ ветеранын, герой иһини ВИНОВА ТАТЬЯНА ДАНИЛОВНАҢЫ 70 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн, үбүлүгүнэн итигтик-истигтик эрдэлибит.

Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуяны, сир үрдүгэр баар бары көрөнү, үтүөнү, дьолу-сөргүнү, оҕолорунг, сизинэриг, хос сизинэриг итин тапталларын угуттанан, улахан дьиз көргөн сылаас-истиг күтэ-сүрэ, өйбүлэ-тирээ буолан, өссө да уһунук олороргог баарабыт.

Аймахтарыг: Федоровтар, Бурашевтар, Татариновтар, Никифоровтар

Күндү көргөмүн, таптыр адабытын, эһэбитин ЖИРКОВ ГЕННАДИЙ ПАВЛОВИЧЫ 55 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүгүнэн итигтик-истигтик эрдэлибит.

Эһиэхэ баарабыт кытаанах доруобуяны, толору уһун дьоллоох ологу. Дьиз көргөнтүг, оҕолорунг, сизинэриг, аймах-билэ дьоннорго ахсаабат кыһамныгы, амарах сыймаһыг, сылаас тапталыг, сүбөгү-амаг, күүс-көмө буоларыг итин барга махталбытын тиэрдэбит.

Көргөниг, кыһыгыг, уолаттарыг, хийиһиһи, сизинэриг, Гоголевтар

Көбөкөн дьаһыла-сааһың сабиэдиссийн, таптыр, убаастыыр адыһыгытын ЗОЯ ЕГОРОВНА БУГАЕВАҢЫ үйө асардаах үбүлүгүнэн истигтик эрдэлибит!

Күндү киһибитигэр ыһары ыһаһаһыгыг, саһыгары билиһимэккэ уһунук, дьоллоохтук олороргог, аймаһылаахтык үлээһиригэр баарабыт!

Намтан Бугаевтар, Барамыгиннар, Поповтар

Күндү адыһыгытын МАРИЯ ДМИТРИЕВНАҢЫ олунньу 4 күнүгэр күн сирин көрбүт үтүө күнүгүнэн истигтик эрдэлибит!

Эһиэхэ уонна эн дьиз көргөнтүг доруобуяны, үлэ, үөрэххэ ситиһилэри, илээх-эйлээх, байылыат ологу баарабыт!

Балыһыг, кутуртуну, пламяһыктырыг

БИЛЭРИИЛЭР-РЕКЛАМА

К СВЕДЕНИЮ ВЕТЕРАНОВ ВОЙНЫ, ТЫЛА, ИНВАЛИДОВ И ЛИЦ, ПОЛЬЗУЮЩИХСЯ СОЦИАЛЬНЫМИ ЛЬГОТАМИ

В связи с установлением новых социальных нормативов на основании законов РФ и РС, в целях упорядочения использования социальных льгот с 1 февраля по 1 апреля 2000 г. проводится перерегистрация.

Необходимо предоставить следующие документы:

- 1. Паспорт или для детей свидетельство об инвалидности.
- 2. Удостоверение о пользовании льготами.
- 3. Справка о составе семьи (с местных администраций).
- 4. Трудовая книжка (ветераны труда).
- 5. Технический паспорт дома.
- 6. Пенсионная книжка.
- 7. Справка ВТЭК (инвалидам).

Регистрация проводится по месту жительства в местных администрациях. Лицам, не прошедшим перерегистрацию до 1 апреля предоставление социальных льгот прекращается.

Управление социальной защиты

1 ыйдаах немецкой овчарка тыһы орто атыһыланар. Тел: 21-1-41, 21-9-38

Күндү убаастыыр саҥаспыт ИВАНОВА Анастасия Филипповна үлүн ыһархан ыһыттан өлбүтүнэн убайытыгар Иванна Данил Семеновичка, Тоняра, Саргыга, Юрага, сизинэригэр диринг кутурдаммытын тиэрдэбит. Ивановтар дьиз көргөттөрө

Хатыг Арды нэбиллигин дьаһалтата, ветеранарын сабиэти уонна обществонно Аппааны сэлэниһэтин олохтоо, сиена ветерана ИВАНОВА Анастасия Филипповна үлүн ыһархан өлбүтүгэр көргөнтүг Иванна Данил Семеновичка, оҕолоругар, сизинэригэр, чугас аймахтарыгар, табаарытарыгар диринг кутурдаммытын тиэрдэбит.

II Хомуस्ताах олохтообор, убаастыыр кутуртутугар Петухова Семен Семеновичка уонна адыһыгытыгар Марияга, бырааттарыгыгар, балыһыгыгар тапталлаах иһэлэри, эһэлэри ПЕТУХОВА Анастасия Игнатъевна үлүн ыһархан ыһыттан өлбүтүгэр диринг кутурдаммытын тиэрдэбит. Мальцевтар, Охлопковтар, Эверстовтар

Күндү убаастыыр саҥаспыт II Хомуस्ताах олохтоо ула, тыһы ветерана ПЕТУХОВА Анастасия Игнатъевна ыһархан ыһыттан өлбүтүнэн икки оҕолоругар, сизинэригэр, хос сизинэригэр диринг кутурдаммытын тиэрдэбит. Намтан Петровтар, Эверстовтар, Дьокуускайтан Петухова О.С., кини оҕолоро, сизинэри, Олохуматтан Сташковтар

БИЛЭРИИЛЭР В связи с введением Федерального Закона №125-ФЗ «Об обязательном социальном страховании от несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний» с января 2000 года, все предприятия, крестьянские хозяйства, предприниматели, работающие по гражданско-правовым договорам, должны в 10-дневный срок, со дня опубликования объявления, подать заявление установленного образца и получить страховое свидетельство в Намском отделении Фонда госсоцстраха. Перечисление средств производится начиная с января 2000 года, отдельным поручением, с указанием размера страхового тарифа. ФОТ и за какой период перечисляются взносы на расчетный счет: ИНН 1435073969 Фонд госсоцстраха РС(Я) Банк РКЦ с. Намцы БИК 049821000 Р/с 40402810100001010001 Пред фонд госсоцстраха РС(Я) по Намскому улусу. Считать действительным утерянный паспорт серии IV-СН №681128, выданный Намским РОВД на имя Иванова Георгия Федоровича. Считать утерянный аттестат о среднем образовании А-3018134, выданный 16 июня 1998 г. на имя Петрова Николая Борисовича. Тэрийэр таһаарааччылар: СР Правительство, Нам улуһун дьаһалты, редакция коллективна. Маһеһыай информация средства рын туһунан РФ Сокуоһарын туһунану контуруулуугу уонна регистрациалылар РФ Бочачыга Госкомитетин СР региональнай управлениһыгар регистрациалымыт нүмэрэ — Я 0085. Сурукка ааһытыһы суолгутун, үлэһитин, дьизит адыһыһың чопчу ыһыг. Автор этара таһыат санааһыһың маһыһы бири буолубт. “ЭНСИЭЛИ” - Нам улуһун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам с., Октябрьскай уул. 1. E-mail: editor62@sakha.ru. Талыһыһа уонна таһыһыһа “ЭНСИЭЛИ” хаһыат редакционнай-издательскай систематыгар. Хаһыат Дьокуускайга “Сяһаполиграфиздат” НИПК Бочаһттанна, Ордоннундэ уул. 38. Формат А3. Кээһиэ 1,0 бэһээт. ыһыг. Иһеһеэ — 54889. Тираһа — 2310. Бочаһкэ или баттанна — 12:00 ч. 4.02.2000. Сакаһың №-рө — 13.